

เทศบาลตำบลหงาว

www.ngaotown-ranong.go.th

คู่มือ การปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

งานแผนและงบประมาณ

สำนักปลัดเทศบาล

เทศบาลตำบลหงาว

คำนำ

คู่มือแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำขึ้นเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเป็น แนวทางในการปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนปฏิบัติงาน โดยได้รวบรวมความรู้ทาง วิชาการและคู่มือวิชาการ ต่างๆ ที่ประกอบด้วยความรู้สำคัญ วัตถุประสงค์ ประโยชน์กาจัดทำแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจน วิธีการเขียนแผนพัฒนาท้องถิ่นและตัวอย่างการเขียนโครงการ ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็น แนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานได้นำไปประยุกต์ใช้ให้ เหมาะสมในการปฏิบัติงาน

งานแผนและงบประมาณ สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลหงาว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะ เป็น ประโยชน์การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลหงาว

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ แนวคิดของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑
๑.๒ ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่น	๒
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๒
๑.๔ ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓
ส่วนที่ ๒ กระบวนการดำเนินงาน	๔
๒.๑ แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๔
๒.๒ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ	๑๑
ส่วนที่ ๓ การเขียนแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๒
๓.๑ คำนิยาม	๑๒
๓.๒ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ	๑๒
๓.๓ ลักษณะสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๓
๓.๔ การแก้ไข เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๖
ส่วนที่ ๔ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๒๐
๔.๑ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๒๐
๔.๒ สรุปลักษณะสำคัญของหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง	๒๓

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ แนวคิดของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

นับตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๔ การปกครองท้องถิ่น ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ที่กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง โดยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาห้วงระยะเวลาของการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้แผนพัฒนาจังหวัด และการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสอดคล้องกับ แผนพัฒนาจังหวัด กระทรวงมหาดไทย จึงได้ดำเนินการจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดไปจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปัจจุบัน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้เป็นปัจจุบัน

๑.๒ ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ นิยาม “แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และ กลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนด รายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผน ก้าวหน้า และให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

ดังนั้น แผนพัฒนาท้องถิ่น จึงมีลักษณะดังนี้

๑. เอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
๒. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ชัดเจน และมีลักษณะ เฉพาะตัวที่ต้องดำเนินการให้เกิดผล
๓. เอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนายที่จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลา
๔. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๑.๓ วัตถุประสงค์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. เพื่อให้การบริหารภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยมีแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือช่วยผลักดันและสนับสนุน
๒. เพื่อแสดงความสัมพันธ์และสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและการจัดทำงบประมาณประจำปี
๓. เพื่อแสดงแนวทางและทิศทาง รวมทั้งเพื่อเป็นการประเมินผลการพัฒนาในช่วงเวลาแต่ละปีว่าสามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนายอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายหรือไม่
๔. เพื่อเป็นการจัดเตรียมแผนงาน โครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเอกสาร เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทันทีที่รับงบประมาณ

๑.๔ โยชน์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. การบรรลุจุดมุ่งหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนา พันธกิจ และวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ซึ่งการบรรลุจุดมุ่งหมาย (Attention of objective) มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการวางแผน เพราะการวางแผนทุกครั้ง ย่อมต้องมีจุดมุ่งหมายปลายทางที่กำหนดไว้ ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มีความชัดเจน ก็จะช่วยให้การปฏิบัติตามแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

๒. เกิดความประหยัด (Economical operation) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญาเพื่อคิดวิธีการให้องค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพ มีการประสานงานและสอดคล้องต่อเนื่องกัน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบ และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๓. ลดความไม่แน่นอน (Reduction of uncertainty) เนื่องจากการจัดเก็บรายได้ การใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม การวางแผนจะช่วยให้เกิดความแน่นอนในการใช้งบประมาณที่ผ่านการวิเคราะห์สภาพพื้นฐานของข้อเท็จจริง

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นใช้เป็นเกณฑ์ในการควบคุม (Basic of Control) การดำเนินการกิจของเทศบาลได้ เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ ต้องดำเนินการควบคู่กันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การควบคุมจะทำให้การใช้งบประมาณและการดำเนินโครงการสัมพันธ์กัน

๕. ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better Coordination) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ช่วยสร้างความมั่นใจในเรื่องความเป็นเอกภาพที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายของเทศบาลในอนาคต ทำให้โครงการต่าง ๆ ที่วางแผนไว้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน รวมทั้งความเข้าใจอันดีในการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายด้วย

๖. ส่งเสริมนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (Encourages innovation and Creativity) การวางแผนเป็นพื้นฐานการตัดสินใจ และเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ (นวัตกรรม) และความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากขณะที่มีการวางแผนจะเป็นการระดมความคิดของคณะทำงานทำให้เกิดโครงการใหม่ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

๗. พัฒนาแรงจูงใจ (Improves Motivation) เป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหาร และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่สามารถรับรู้ความคาดหวังของหน่วยงานได้

ส่วนที่ ๒ กระบวนการเนื้องาน

๒.๑ แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

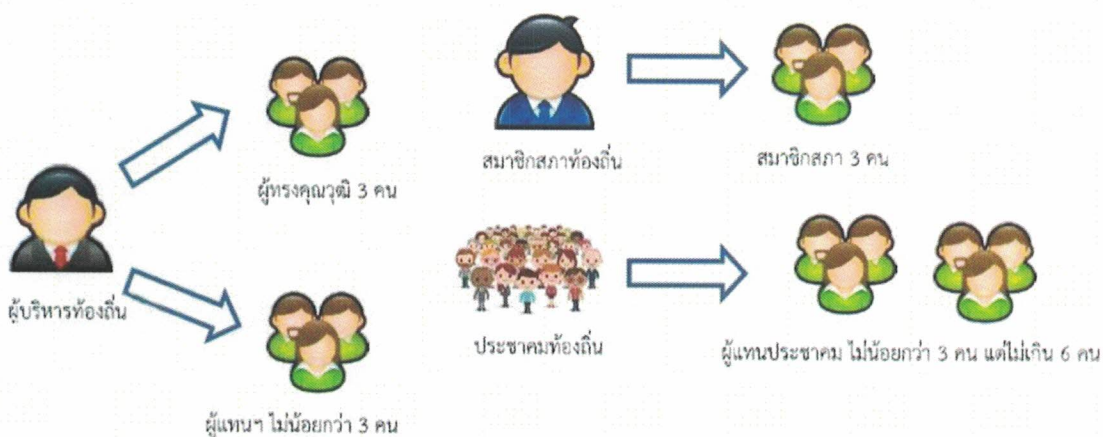
๑. ตรวจสอบองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นปัจจุบัน

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

ประกอบด้วย

(๑) ผู้บริหารท้องถิ่น	ประธานกรรมการ
(๒) รองนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทุกคน	กรรมการ
(๓) สมาชิกสภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน ๓ คน	กรรมการ
(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน ๓ คน	กรรมการ
(๕) ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน	กรรมการ
(๖) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน ไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๖ คน	กรรมการ
(๗) ปลัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	กรรมการและเลขานุการ
(๘) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ : กรรมการตามข้อ (๓) , (๔) , (๕) และ (๖) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับการ คัดเลือกอีกได้

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ประกอบด้วย

๑) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประธานกรรมการ
๒) หัวหน้าส่วนราชการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กรรมการ
๓) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น ที่ประชาคมท้องถิ่น คัดเลือกจำนวน ๓ คน	กรรมการ
๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน	กรรมการและเลขานุการ
๕) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงานส่วน ท้องถิ่น ที่ผู้บริหารมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ : กรรมการตามข้อ (๓) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

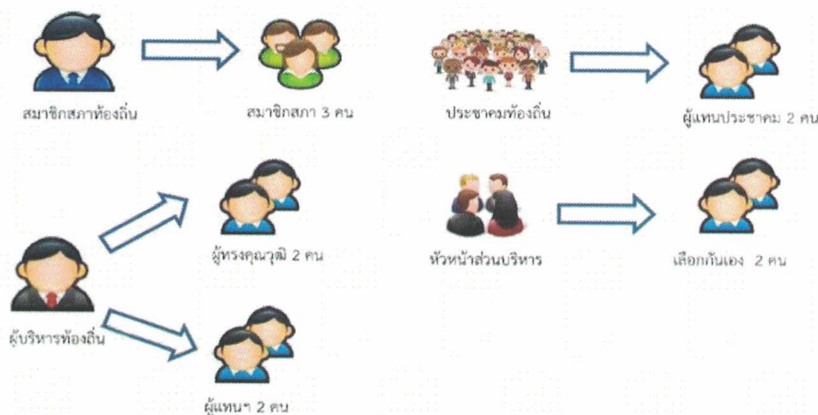
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

ประกอบด้วย

- ๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๓ คน
- ๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน
- ๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง จำนวน ๒ คน
- ๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน

หมายเหตุ : ๑. ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการ และกรรมการอีกคนหนึ่ง ทำหน้าที่
เลขานุการของคณะกรรมการ

๒. กรรมการ ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

๒. รูปแบบการจัดประชาคมท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดแนวทางการจัดการประชุมประชาคมท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙, หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๐๖๒๔๗ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๐๓๕๗ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างกระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยจึงขอยกเลิกแนวทางการจัดประชาคมท้องถิ่นตามหนังสือที่เกี่ยวข้องและกำหนดแนวทางในส่วนจากรูปแบบการประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

๒.๑ การประชุมประชาคมท้องถิ่น

หมายถึง การที่บุคคลที่อยู่ในท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มาประชุมกันเพื่อร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหา ปรีกษาหาหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งนี้ ในการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมระดับภาพรวมดังนี้

- ๑) ประชาคมระดับตำบล สำหรับ องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล
- ๒) ประชาคมระดับเมือง สำหรับเทศบาลเมืองและเมืองพัทยา
- ๓) ประชาคมระดับนคร สำหรับเทศบาลนคร
- ๔) ประชาคมระดับจังหวัด สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในการประชุมประชาคมท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดวัน เวลา และสถานที่ โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้เข้าร่วมประชุมและทำการแจ้ง/ประชาสัมพันธ์ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน และให้ทำการปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย

๒.๒ รูปแบบการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น

เพื่อให้เป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดรูปแบบการประชุมประชาคมท้องถิ่นและประกาศให้มีการประชุมประชาคม

เทศบาลตำบล

รายการ	จำนวน
(๑) สมาชิกสภาเทศบาล	ทุกคน
(๒) กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน/หัวหน้าสถานีอนามัย/ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/ผู้อำนวยการโรงพยาบาล/ผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐหรือเอกชน หรือหัวหน้าหน่วยการศึกษาตั้งอยู่ในพื้นที่	๑๐-๑๕ คน
(๓) หัวหน้าส่วนหรือตัวแทนราชการ/รัฐวิสาหกิจ ที่มีหน่วยงานตั้งอยู่ในพื้นที่	๑๐-๑๕ คน
(๔) คัดจากอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) /สมาชิกอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) /คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/คณะกรรมการชุมชน/กลุ่มอาชีพต่างๆ ในพื้นที่เทศบาล	๑๐-๒๐ คน

หมายเหตุ

๑. ผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่นมีทะเบียนบ้านหรืออาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ชุมชนนั้น ไม่ได้จัดตั้งเป็นกลุ่ม สักส่วนประชาคมท้องถิ่น ก็สามารถเข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่นได้ และสามารถเสนอแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วม ในกระบวนการต่างๆได้ ทุกกรณีที่มีประชาคมท้องถิ่นประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๒. สักส่วนประชาคมท้องถิ่นสามารถปรับจำนวนเพิ่มขึ้นได้ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่เหมาะสม

๓. ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศให้มีสักส่วนประชาคมท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและในการประชุม ประชาคมท้องถิ่น ต้องมีจำนวนผู้เข้าร่วมประชาคมท้องถิ่น ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสักส่วนประชาคมทั้งหมด ทั้งนี้ ให้นับรวมถึงจำนวนผู้ที่มาเข้าร่วมประชาคมท้องถิ่นทั้งหมด

๔. หากในการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นไม่เป็นไปตามข้อ ๓. ให้ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดรูปแบบการ ประชาคมท้องถิ่นตามจำนวนที่มีจริงและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดให้มีการ จัดการประชุมประชาคมในครั้งถัดไป เมื่อประชุมเสร็จสิ้นให้แจ้งผลการประชุมให้ประชาคมในท้องถิ่นได้ทราบมากที่สุด เท่าที่จะทำได้ และรายงานผลการประชุมให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

๓. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามเค้าโครงแผนพัฒนาท้องถิ่น รายละเอียดตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ประกอบด้วย ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ
๒. ด้านการเมือง/การปกครอง
๓. ประชากร
๔. สภาพทางสังคม
๕. ระบบบริการพื้นฐาน
๖. ระบบเศรษฐกิจ
๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม
๘. ทรัพยากรธรรมชาติ
๙. อื่นๆ (ถ้ามีระบุด้วย)

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค
๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผน
๒. บัญชีโครงการพัฒนาท้องถิ่น

ส่วนที่ ๔ การติดตามและประเมินผล

๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
๒. การติดตามประเมินผลโครงการ
๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น
๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

สรุปขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน มาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

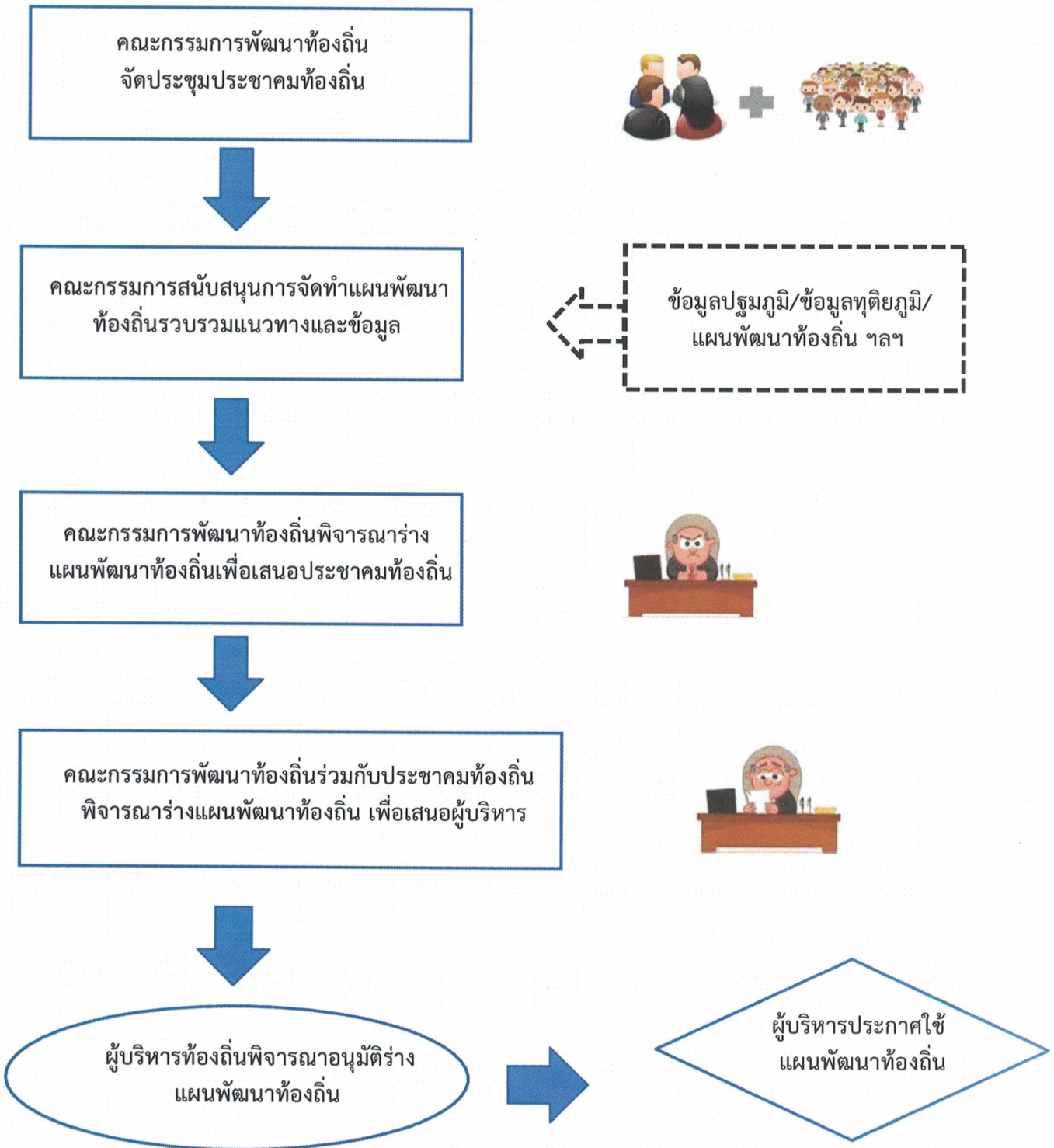
๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๓. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอประชาคมท้องถิ่น

๔. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาคมท้องถิ่น ร่วมพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น แล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๕. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นและประกาศใช้

สรุปขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒.๒ การนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสม โดยนำโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นไปจัดทำงบประมาณตามที่กำหนดไว้ เช่น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้ นำโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปใช้กรณีที่จะนำโครงการพัฒนาที่อยู่ในปีพ.ศ. ๒๕๖๗ ๒๕๖๘ ๒๕๖๙ และ ๒๕๗๐ ไปดำเนินการ จะต้องเข้าสู่ขั้นตอนของการแก้ไข เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๓ การเขียนแผนพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ คำนิยาม

แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าและให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

โครงการพัฒนา หมายความว่า โครงการที่ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ เพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

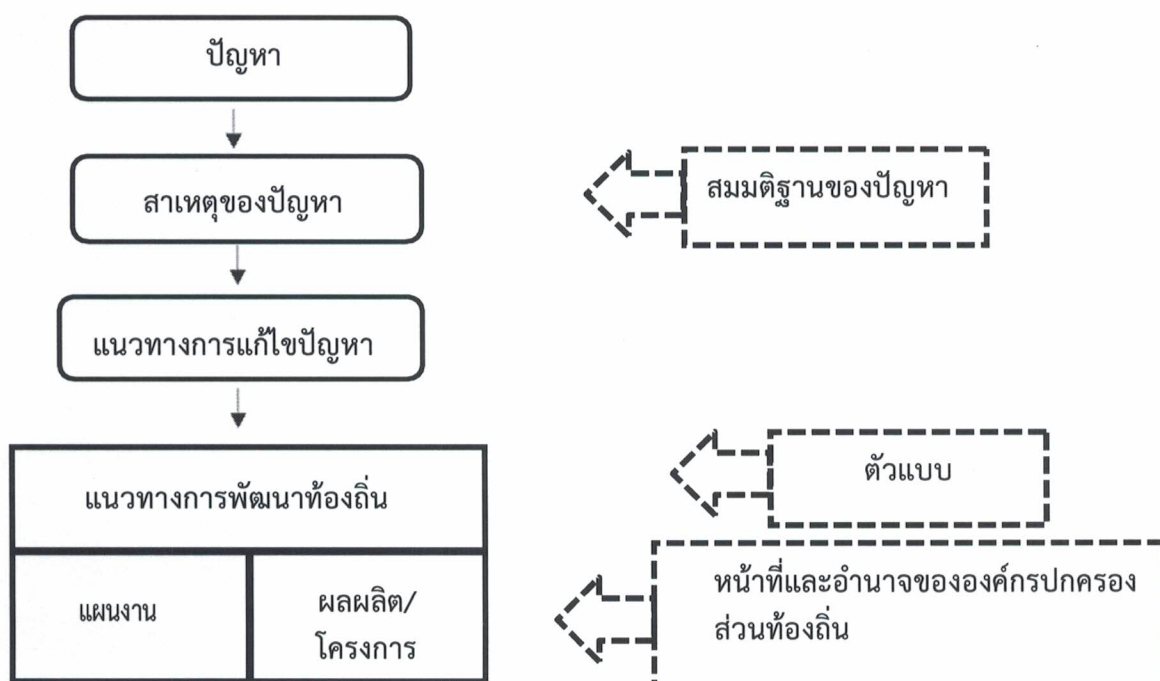
การแก้ไข หมายความว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดในแผนพัฒนาหรือแผนดำเนินงานให้ถูกต้องโดยไม่ทำให้อัตถุประสงค์และสาระเดิมเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการแก้ไขแผนพัฒนาเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

การเพิ่มเติม หมายความว่า การเพิ่มโครงการที่ไม่มีอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ปรากฏไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

การเปลี่ยนแปลง หมายความว่า การทำให้คุณลักษณะ ปริมาณ คุณภาพของโครงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินการโดยทำให้อัตถุประสงค์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

๓.๒ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๕ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตัวแบบแผนพัฒนาท้องถิ่น

รายละเอียดตัวแบบแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อนำไปจัดทำงบประมาณรายจ่าย ประกอบด้วย

แบบ ผ.๐๑ : บัญชีสรุปโครงการพัฒนา

แบบ ผ.๐๑/๑ : บัญชีสรุปโครงการพัฒนา ที่นำมาจากแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน

แบบ ผ.๐๒ : รายละเอียดโครงการพัฒนา

แบบ ผ.๐๒/๑ : รายละเอียดโครงการพัฒนา ที่นำมาจากแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน

แบบ ผ.๐๒/๒ : รายละเอียดโครงการพัฒนา สำหรับโครงการที่เกินศักยภาพของ อปท.

ที่ใช้สำหรับประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

แบบ ผ.๐๓ : บัญชีครุภัณฑ์

๓.๓ ลักษณะสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่น

ประกอบด้วย

๑. โครงการ

๒. วัตถุประสงค์

๓. เป้าหมาย

๔. งบประมาณ

๕. ตัวชี้วัด (KPI)

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

๑. **โครงการ** หมายถึง กระบวนการทำงานจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยการจัดทำโครงการในแผนพัฒนาจะต้องมีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ชื่อโครงการมีความชัดเจนมุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจว่าจะพัฒนาอะไร เช่น

• โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล.....

• โครงการขยายเขตไฟฟ้า.....

• โครงการแข่งขันกีฬา.....

• โครงการส่งเสริมอาชีพ.....

๒. **วัตถุประสงค์** หมายถึง เป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้บรรลุโครงการต้องกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ หลักการและเหตุผลมีความเป็นไปได้ชัดเจนมีลักษณะเฉพาะเจาะจง

วัตถุประสงค์ ให้เขียนคำว่า “เพื่อ” ขึ้นก่อนเสมอ เช่น

• โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล.ถนนบ้านทุ่งหวาง

วัตถุประสงค์ : เพื่อก่อสร้างถนนให้ได้มาตรฐาน

หรือ

เพื่อให้ประชาชนสัญจรไป-มา ได้สะดวก

• โครงการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ประชาชนสามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ได้

คู่มือการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลหวาง

๓. เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) หมายถึง สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึง เป้าหมายชัดเจน สามารถระบุจำนวนเงินเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิตอย่างไร พื้นที่ดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน

เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) **มีความชัดเจน**นำไปสู่การตั้งงบประมาณได้อย่างถูกต้อง

• โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล.ถนนประชาพิทักษ์

เป้าหมาย : ก่อสร้างถนน ค.ส.ล. ขนาดกว้าง ๕.๐๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร ความยาวไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ เมตร หรือพื้นที่รวมไม่น้อยกว่า ๒,๔๐๐ ตารางเมตร (ตามแบบแปลนที่เทศบาลกำหนด)

• โครงการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย : มีการสาธิตการเกษตรอินทรีย์และเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับ ประชาชนในเขตเทศบาล จำนวน ๑๐๐ คน

๔. งบประมาณและที่ผ่านมา หมายถึง แผนที่แสดงออกในรูปตัวเงิน ที่มีความสอดคล้องกับผลผลิตโครงการ โดยงบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ๕ ประการ ในการจัดทำโครงการ ได้แก่

๑. ความประหยัด (Economy)
๒. ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)
๓. ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)
๔. ความยุติธรรม (Equity)
๕. ความโปร่งใส (Transparency)

• งบประมาณต้อง**มีความสอดคล้อง**กับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)

• การประมาณการราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการ ตามหลักวิชาการ หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่น มีความโปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบได้ในเชิงประจักษ์ ในการนำไปตั้ง งบประมาณรายจ่าย เงินสะสม หรือรายจ่ายพัฒนาที่ปรากฏในรูปแบบอื่นๆ

๕. ตัวชี้วัด (Key Performance Indicator : KPI) หมายถึง การกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงาน ที่มีการกำหนดดัชนีชี้วัดผลงานที่สามารถวัดได้ (measurable) ใช้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น จำนวนร้อยละ , อัตราส่วน , ระยะทาง เป็นต้น

การกำหนดตัวชี้วัด (KPI) ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ

• โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล.ถนนประชา

พิทักษ์ ตัวชี้วัด : ถนนได้รับการก่อสร้าง

จำนวน ๑ สาย ระยะทาง ๑,๒๐๐ เมตร

• โครงการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด : ร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีทักษะ

การดำรงชีพแบบ พอเพียง

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ หมายถึง ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่า วัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึง

๑. มีความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจงในการดำเนินงานตามโครงการ
๒. วัดและประเมินผลระดับของความสำเร็จได้
๓. ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้
๔. เป็นเหตุเป็นผลสอดคล้องกับความเป็นจริง
๕. ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

• โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล.ถนนประชาพิทักษ์ ผลที่คาดว่าจะได้รับ :

ประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจรไปมา

• โครงการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ประชาชนสามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก หมายถึง หน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติโครงการและรับผิดชอบโครงการ

• โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล.ถนนประชาพิทักษ์

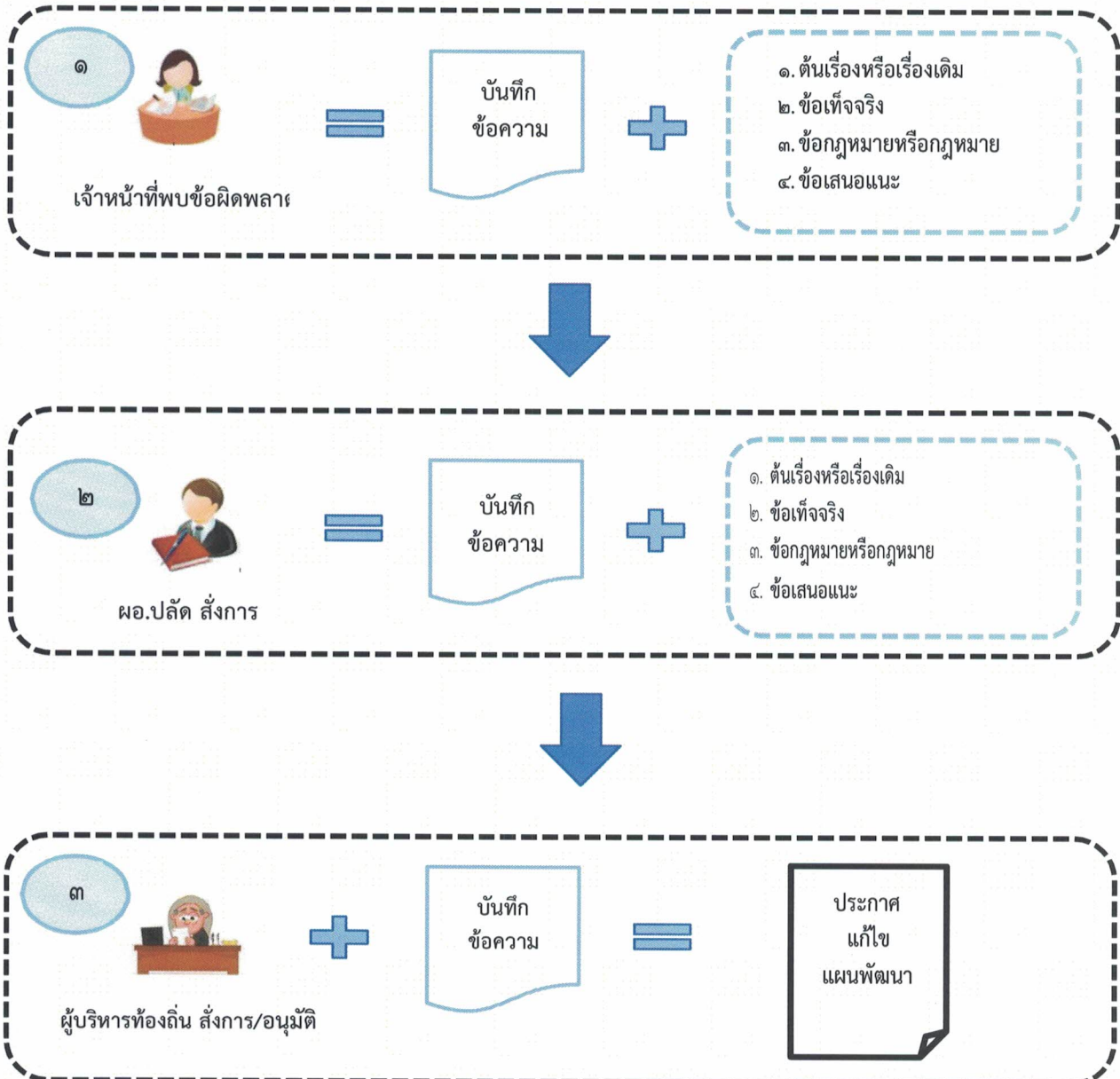
หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก : กองช่าง

• โครงการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก : กองการศึกษา

๓.๔ การแก้ไข เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. “การแก้ไข” หมายความว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดในแผนพัฒนาหรือแผนดำเนินงานให้ถูกต้อง โดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการแก้ไขแผนพัฒนาเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อ ๒๑ หมวด ๔

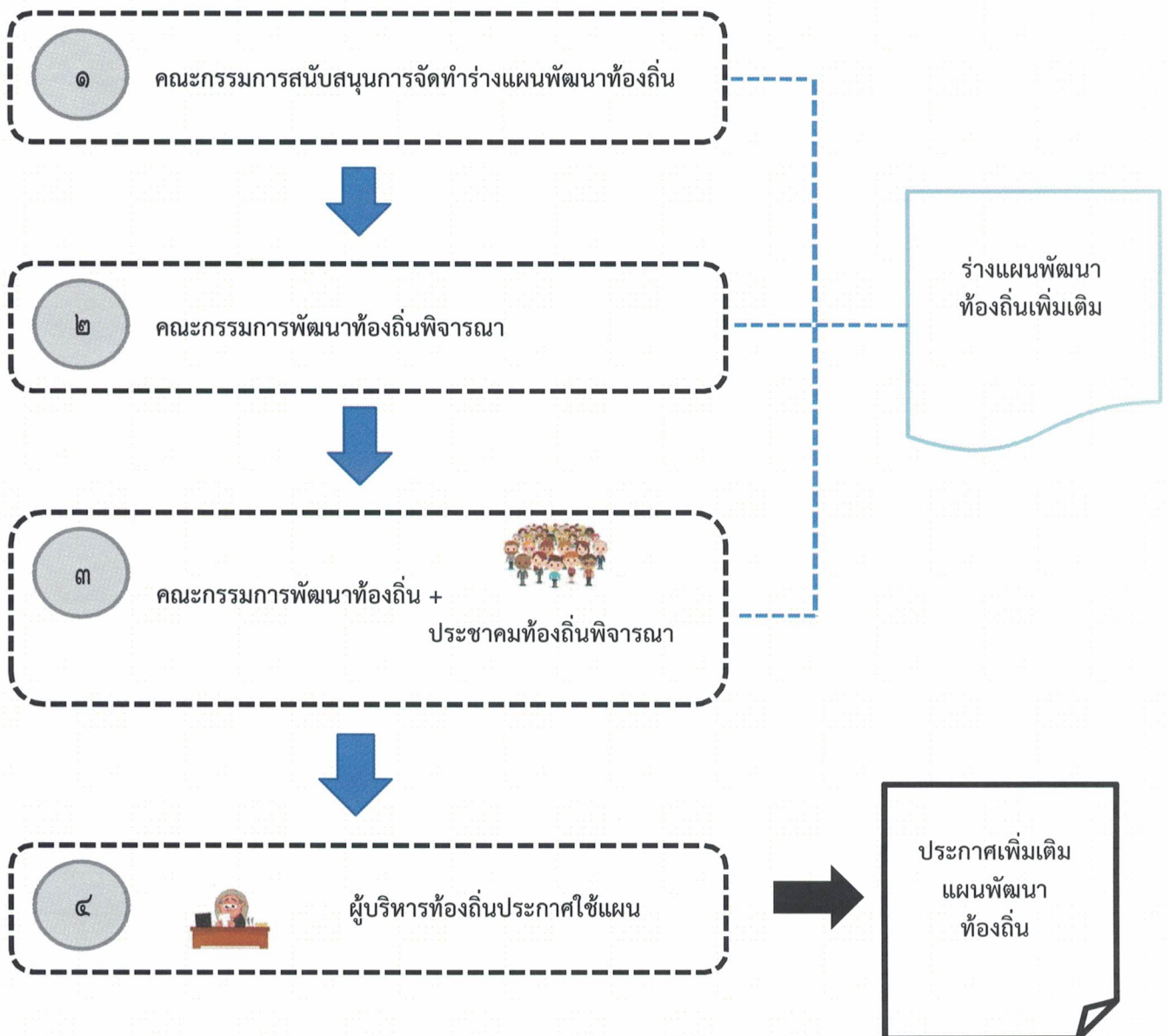

๒. “การเพิ่มเติม” หมายความว่า การเพิ่มโครงการที่ไม่มีอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ปรากฏไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งการเพิ่มเติมแผนพัฒนาจะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อ ๒๒ หมวด ๔ ดังนี้

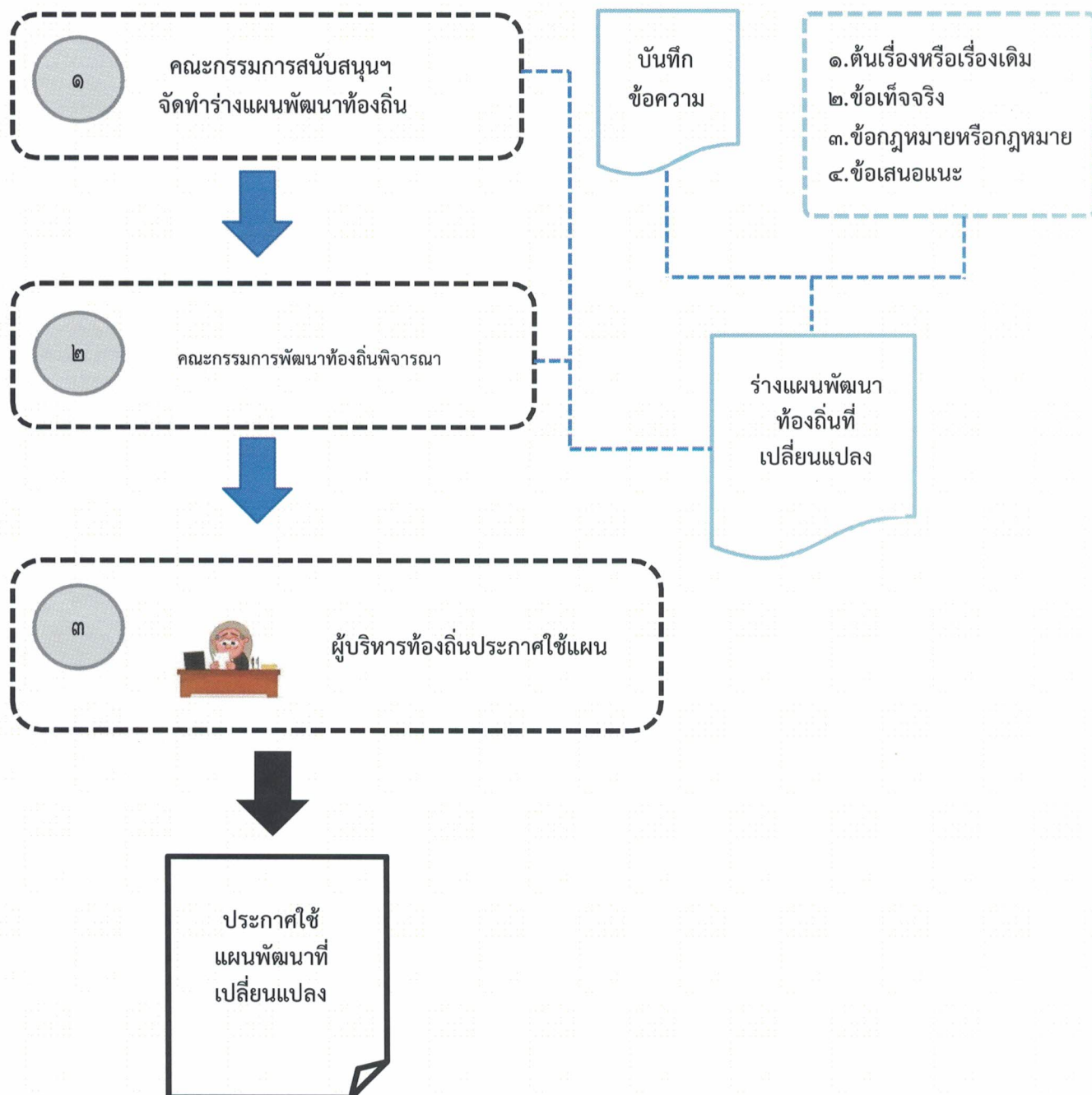
(๑) คณะกรรมการการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม พร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม

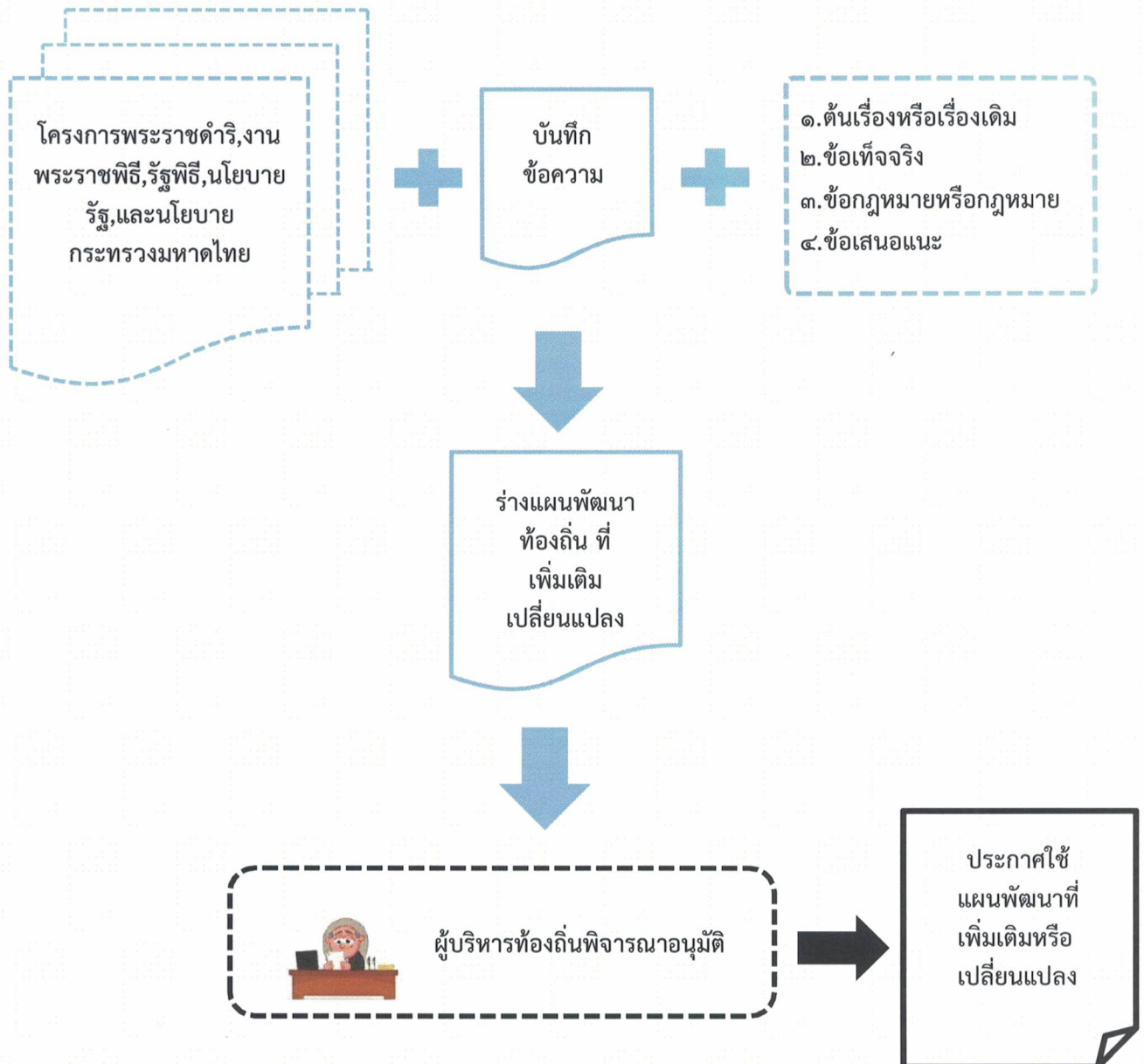
(๓) เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

๓. “การเปลี่ยนแปลง” หมายความว่า การทำให้คุณลักษณะ ปริมาณ คุณภาพของโครงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินการ โดยทำให้วัตถุประสงค์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อ ๒๒/๑ การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ผู้บริหารประกาศใช้ พร้อมทั้ง ปิดประกาศ ให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

หมายเหตุ : ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อ ๒๒/๒ ในกรณีการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบาย รัฐ และนโยบายกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น และเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว

ส่วนที่ ๔

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีดังนี้

กฎหมาย/ระเบียบ	รายละเอียด
รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	<p>มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณา การกันเพื่อให้เกิดพลังผลักดัน ร่วมกันไปสู่เป้าหมาย</p> <p>มาตรา ๗๓ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วน ภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐ อย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติ หน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่าย งบประมาณมีประสิทธิภาพ สูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนา เจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ ให้บริการประชาชนให้เกิด ความสะดวกรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>มาตรา ๒๕๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการ สาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อ ประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการ พัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ ประชาชนใน ท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>มาตรา ๒๕๐ วรรคสอง การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควร ให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น หน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่ กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น</p> <p>มาตรา ๒๕๓ ในการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น และ ผู้บริหารท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลและรายงาน ผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบตลอด ทั้งมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กฎหมายบัญญัติ</p>
พระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไข เพิ่มเติม	มาตรา ๕๓/๑ วรรคสี่ เมื่อประกาศใช้แผนพัฒนาจังหวัดแล้วการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการดำเนินกิจการของส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐทั้งปวงที่กระทำในพื้นที่จังหวัด ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนา จังหวัด ดังกล่าว
พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไข เพิ่มเติม	มาตรา ๕๐ วรรคสอง การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

กฎหมาย/ระเบียบ	รายละเอียด
พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒	มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้ (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ฯลฯ
พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑	มาตรา ๒๑ สภาองค์กรชุมชนเสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข และการพัฒนาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขหรือความต้องการของประชาชนอันเกี่ยวกับการบริหารจัดการทำบริการสาธารณะของหน่วยงานรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้มีเวทีการปรึกษาหารือกันของประชาชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่มีผล หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชน ทั้งนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็น ผู้ดำเนินการหรือเป็นผู้อนุญาตให้ภาคเอกชนดำเนินการต้องนำความเห็นดังกล่าวมาประกอบพิจารณาด้วย
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑	มาตรา ๑๙ วรรคสาม เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและประกาศใช้แล้ว การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ การดำเนินกิจการของจังหวัดและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องสอดคล้องกับ แผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าว
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	มาตรา ๖ การบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้ ๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน ๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจรัฐ ๓) มีประสิทธิภาพกิจและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓	ข้อ ๒๒ ให้ใช้แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณ ให้หัวหน้าหน่วยงานจัดทำงบประมาณการรายรับและประมาณการรายจ่าย และให้หัวหน้าหน่วยงานคลังรวบรวมรายการการเงินและสถิติต่างๆ ของทุก หน่วยงานเพื่อใช้ประกอบการคำนวณขอตั้งงบประมาณเสนอต่อเจ้าหน้าที่งบประมาณ

กฎหมาย/ระเบียบ	รายละเอียด
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การฝาก เงิน การเก็บ รักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ข้อ ๘๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้เงินสะสมได้ โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้ (๑) ให้กระทำได้เฉพาะกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่กฎหมายกำหนด
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินอุดหนุนของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ข้อ ๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจตั้งงบประมาณให้เงินอุดหนุนหน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนได้ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้ (๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นสมควรให้เงินอุดหนุนแก่หน่วยงานที่ขอรับเงิน อุดหนุนให้นำโครงการขอรับเงินอุดหนุนของ หน่วยงานดังกล่าว บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๔๘ และที่ แก้ไขเพิ่มเติม	ข้อ ๒๕ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงิน สะสมในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุ วัตถุประสงค์ ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชน ตาม อำนาจ หน้าที่ขององค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไข เพิ่มเติม	ข้อ ๑๗ การช่วยเหลือประชาชนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการแสดงสาระสำคัญของกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ และบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และตั้งจ่าย ในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ

๔.๒ สรุปสาระสำคัญของหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว๐๖๐๐** ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙
๒. แนวทางการดำเนินการแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๕๗๙๗** ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙
๓. แนวทางการดำเนินการแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๖๒๔๗** ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๔. แนวทางการดำเนินการแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๐๓๕๗** ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑
๕. การดำเนินงานตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๐๕๘๑๓** ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๑
๖. ซักซ้อมแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๖๐๔๖** ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑
๗. ซักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๒๙๓๑** ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒
๘. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๗๔๖๗** ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓
๙. แนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๓๘๖๗** ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๑๐. แนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย **ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๑๒๓๙** ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

